

A Study of The Tale and The Variations of “The Little Red Riding Hood”

Özlem Baş

Hacettepe University
ozlembas@hacettepe.edu.tr

Işıl Uğur Yalçın

Bilkent Laboratory and International
School
isiluguryalcin@hotmail.com

ABSTRACT

Four children's books have been studied as part of this research on the main text content and variations of the tale 'Little Red Riding Hood.' Books, 'Little Red Riding Hood,' 'Who's Afraid of the Little Red Riding Hood?' 'Little Red Riding Wolf' and 'The Little Girl with the Red Hood' have been studied, which have been selected through purposive sampling. Structural analysis methodology is employed in the study. With this perspective, the familiar text of the tale 'Little Red Riding Hood' and the later three versions have been analyzed as per Vladimir Propp's Structural Narrative Analysis Method. The study is an important one as it examines popular versions of this tale of universal quality, which almost all primary school children know by-heart as well as in terms of presenting how this tale reaches children under contemporary circumstances. Findings reveal the transformation of the structural function of the character of the wolf in different variations of the tale as, in contrast with the main text of the tale, its negative image is shattered and the wolf emerges before the reader as a protagonist, who tries to protect itself from the Little Red Riding Hood or who takes on such functions in guidance of the latter; in short as a good character.

Keywords: The tale of "The Little Red Riding Hood", Propp Analysis, Structural Narrative Analysis, variation, wolf.

The tale of 'The Little Red Riding Hood' is a tale, which has a considerable impact on different cultures. It is widely acknowledged that many students have read the tale 'The Little Red Riding Hood' during primary school. Taking this tale, which has endured centuries, into consideration in today's circumstances, how is it interpreted by children and educators, then? In his/her PhD thesis on the impacts of tales of Brothers Grimm on children, Güneş (2006, p.92), placing an emphasis on the fact that the oppression, violence and other negative examples might lead to children becoming fearful, introvert and aggressive, draws our attention to the fact that tales have to be re-written after being filtered from a perspective of contemporary understanding so that they will be reformulated in a way not to have detrimental effects on children but beneficial.

An authentic version of the tale 'The Little Red Riding Hood' and its variations by the popular culture have been analyzed in this study, with the aim to reveal the transformation of the tales of 'The Little Red Riding Hood.' This tale which has been universally embraced by societies was analyzed using Turkish translations, together with the new versions thereof, which makes it important as it both reveals the importance of remaining loyal to the original version and provides examples regarding the re-interpretation of tales from a contemporary perspective.

In this study, the aim is to analyze both the content of the tale 'The Little Red Riding Hood' as well as the later variations thereof. In line with this overarching aim, the study poses the question: 'What is the content of the tale 'The Little Red Riding Hood' and its variations?' Sub-aims of the study are also as follows:

- 1-What is the content of the tale 'The Little Red Riding Hood'?
- 2-What is the content of the tale 'Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan? (Who is Scared of the Little Red Riding Hood?)?
- 3-What is the content of the tale 'The Little Red Riding Wolf'?
- 4-What is the content of the tale 'The Little Girl with the Red Hood'?

Method

Model

This research is composed of a study aiming for a structural analysis of the tale 'The Little Red Riding Hood' and its variation. The well-known text of the tale 'The Little Red Riding Hood' and three later versions have been analyzed as per Vladimir Propp's Structural Narrative Analysis Model, focusing on the content of the tales.

Data Sources

Four children's books have been analyzed within the scope of the study. Books, 'Little Red Riding Hood', 'Who's Afraid of the Little Red Riding Hood?', 'Little Red Riding Wolf' and 'The Little Girl with the Red Hood' have been studied, which have been selected through purposive sampling. The first is the well-known translation of the tale 'The Little Red Riding Hood.' The remaining three books are variations of the tale 'The Little Red Riding Hood' but provide different perspectives on the original.

Data Analysis

Data, analyzed through Vladimir Propp's Structural Narrative Analysis Model, is presented in this study together with its functions as well as its symbols. To ensure internal validation of the study, a specialist eye on the basis of V. Propp's structural analysis model has examined the article. In order to ensure external validation of the study, then, variations of the tale 'The Little Red Riding Hood' have been purposively selected. Two researchers have also compared and contrasted their own analyses, each, so as to ensure, once again, the internal credibility of the work. Then, to ensure external credibility of the work, sources examined and analyses conducted have been archived.

All of the functions of the tale 'The Little Red Riding Hood' have been amalgamated for the formula below:

Formula 1. $\alpha Q M \gamma 1 \uparrow \epsilon \zeta 1 \eta \eta 1 Q 1 6 \eta A 7 A 12 \eta 3 A 7 Ex Rs U N \downarrow \gamma 2$

All of the functions of the tale 'Who is Afraid of the Little Red Riding Hood' have been combined to reveal the formula below:

Formula 2. $Q M D 1 M 0N M 0N M C D 2 0N E 1 Q$

All of the functions of the tale 'The Little Red Riding Wolf' have been combined to reveal the formula below:

Formula 3. $\alpha J 3 \uparrow \eta 3 D 7 \eta 3 A 7 A 12 \eta 3 Q 1 A 5 A 16 a K 1 G 3 K 4$

All of the functions of the tale 'The Little Girl with the Red Hood' have been combined to reveal the formula below:

Formula 4. $\uparrow D 2 E G 3 G E 6 a 6 K$

Discussion and Conclusion

The outcomes achieved under the light of the findings of this study are as follows:

Examination of the formula of the tale 'The Little Red Riding Hood' reveals 21 functions. As these functions reveal the basic structure of the tale, the victimized protagonist (i.e. the Little Red Riding Hood) violates her mother's (M) prohibition during the performance of a difficult task ($\gamma 1$) and is fooled and victimized by the aggressive wolf (W) who resorts to fearsome tricks ($\eta \eta 1$) and help arrives (the hunter) (Rs) as soon as the victimized protagonist is lost. At the end of the tale the real identity of the evil character is revealed (Ex), who is later punished (U) as the difficult task has been achieved (N).

The Little Red Riding Hood, as many a woman hero, continues her quest for a new self, making mistakes and gathering experiences along the way in the end of which she shall have a new self and that is how she continues her life (Demirer Şahin, 2014, 72).

In his/her PhD dissertation entitled 'Tales and Teaching of Turkish', Çetinkaya (2007) investigates the level of comprehensibility of the tale 'The Little Red Riding Hood.' Accordingly, the level of difficulty of the text of this tale composed of 560 words, 85 sentences and 13 vocabulary is 0, 02, with a comprehensibility of 0,0004. As such, one can say that the tale 'The Little Red Riding Hood' is lucid and comprehensible for children

Function-analysis of the tale 'Who Is Afraid of the Little Red Riding Hood?' reveals that the tale is composed of 13 functions. The victim-hero (the wolf puppy) is offered a hard task and (M), the guide (mother wolf) subjects the hero to a test (D1). The hero (the wolf puppy) tells how he would perform this task (0N). The hero passes the test (E1), hence the Wolf Puppy, fed up with being blemished in this tale, is known to be a good character through the reflection mechanism (Q). Through empathic thinking and from a different perspective, the tale presents the wolf, which is known to be aggressive, as a victim-hero before the readers.

In his study entitled 'Picture Books for Children and Reader-Reaction Theory' Ulusoy (2016, pp.495-496) has observed that 64.4% of 2nd grade students have given reader-centered responses to the book 'Who Is Afraid of the Little Red Riding Hood?' This outcome demonstrates that 2nd grade students are reader-centric, that they are capable of personal interactions with books as well as of linking tales with their own experiences and that they wish to take part in the adventures in the tale. As the findings of the study reveal the presence of fine-thinking students, who can identify themselves with the mother wolf to ensure the safety of the pup as they watch from a distance, still those students, who think otherwise and choose to be the pup and sneak out from home without telling the mother are not absent. What Ulusoy (2016, s.495-496) emphasizes is that he reader-response studies purport an approach, which assists students in learning about reading pleasure and style as well as supports them considerably in discovering new and interesting books and becoming life-long readers. Within this context, the hero of the tale is tested once again with an uneasy task but this time the reader has read about the wolf as a victim-hero. Study results reveal that the variation entitled 'Who Is Afraid of the Little Red Riding Hood' conveys children to read from other perspectives.

As the name suggests, in the tale 'The Little Red Riding Wolf' the wolf has taken hold of the hood, which is the symbol of the victim-hero. The 16 functions of the tale are quite evident, and so is differentiation from the original text. The aggressive protagonist (Wolf) tries, in the tale, to ruse and deceit to get what he wants (η3), then the aggressor leads to loss of one of the family members (A7). This function, differently from the main text, is elaborated as the wolf offers a bicycle to the granny of the girl as a present and as the granny jumps on it and rides away. Then, the angry aggressor replaces the granny (A12), the victim-hero (the Little Red Riding Hood) is fooled by him and the aggressor doses her to sleep and removes the hood (Q1, A5). In the later portions of the tale new heroes such as a duck and a princess are seen to join the tale. As these new heroes take on no new functions, the victim-hero starts to look for the hood, which was tricked away from her by the wolf (K1), which qualifies as the villain in the tale. The evil attributed to the wolf ends when the Wolf ruses the red hood away and get married (K4). When the structure of the tale is examined, the storyline is seen to be complex. It is also seen that neither the inclusion of novel characters in the tale contributes to the plot, nor the attempt to alter the bad-image of the wolf through ways other than making him devour the granny or the girl is effective. Wolf's stealing of the red hood through deceit brings a happy ending to the tale. The message conveyed here purports a negative quality.

Danacı (2010) indicates that new animal characters have been added to the tale of 'The Little Red Riding Hood;' that one can come across tales published as photo-novels and cartoons; that all these are alterations seeking to attract readers' attention as well as to differentiate the tale concerned from other variations and to ensure sustained market-circulation of the tale. The tale 'The Little Red Riding Wolf' then, is a book prepared as a photo-novella. In the translated work, main characters are the Little Red Riding Hood, aka. 'Eda,' and the granny, aka. 'Selma.' The book, as it is, can be said to have no contributions to the content from an inter-textual circulation perspective.

In the tale 'The Little Girl with the Red Hood' the wolf is brought before the reader with an entirely different function. Here, the wolf is the contributing hero, who guides the Little Red Riding Hood (G3). The tale places an emphasis on contemporary children's yearning for a mother, establishing extra-textual links and overcoming the diminution function (A6) through the wolf's entertaining approach.

When samples from different contemporary variations of the tale 'The Little Red Riding Hood' are examined, it is seen that the wolf is the main theme of all three tales. These new wave of children's books trying to reverse the wolf's bad image offer colorful examples for inter-textual circulation of the tale. In this context, a study on the concept of the 'wolf' in children's literature (Smith, 2007) reveals how the wolf as a character has been elaborated. Smith (2007) 'What Is the Wolf?' In his/her PhD thesis on the social, cultural and scientific structuring of children's book, s/he puts an emphasis on the Wolf as being an object of analysis in various disciplines and that the Wolf, symbolically, is present in our language as well as in our imagination and tales. The Wolf is a subject-matter examined widely by folklorists, psychologists, sociologists and historians. 20. Real wolves, since the mid of the century, have been examined by scientists and social scientists and historians in this regard, are no exception. Such studies have paved the way to certain efforts aiming to preserve the Wolf as well as to re-establish the image thereof. As the Wolf appears in horror stories in tales written in Europe and in the US, works conducted in this fashion reveal the effect of such hatred towards the Wolf in these societies. Smith's work (2007) looks into symbolic and real representations of the Wolf in more than 200 drawings and pictures in children's books and analyses social, cultural and scientific perception of such imagery. Here is how people see the nature and the Wolf, and the meaning that they attribute to the Wolf in line with their perception thereof as the study reveals. There are three emerging motives in this regard, which are: the Wolf as a predator, the Wolf as a social

being and the Wolf as victim. Within this context, according to Smith's study (2007) incorporation in popular works of the content aiming to replace the Wolf's bad character through the variation of the functions of the latter in the tale, is meaningful, also in line with what the findings of this study suggest.

In line with the findings of this study, creative writing exercises leading up to various endings regarding the tale 'The Little Red Riding Wolf' can be arranged and performed with children as well as other exercises and activities on the feelings of the Wolf and from the perspective of the latter, and other creative writing exercises, too. Children's perception of the Wolf can be elaborated through scientific research on the tale 'The Little Red Riding Hood' as well as on the theory scheme. Inter-textual links between the main text and the variations of the tale 'The Little Red Riding Hood' can be analyzed.

“Kırmızı Başlıklı Kız” Masalı ve Varyantaları Üzerine Bir İnceleme*

Özlem Baş

Hacettepe Üniversitesi
ozlembas@hacettepe.edu.tr

Işıl Uğur Yalçın

İDV Ankara Özel Bilkent Laboratuvar
Okulları ve Uluslararası Okulu
isiluguryalcin@hotmail.com

ÖZET

“Kırmızı Başlıklı Kız” masalının asıl metniyle varyantlarının içeriğini ortaya koyan bu araştırmada dört adet çocuk kitabı incelenmiştir. Amaçlı örnekleme yoluyla seçilen “Kırmızı Başlıklı Kız”, “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?”, “Kırmızı Başlıklı Kurt”, “Kırmızı Başlıklı Küçük Kız” kitapları incelenmiştir. Araştırmada yapısal analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının bilinen metni ve sonradan yazılmış üç varyantı Vladimir Propp’un Yapısal Anlatı Çözümleme Yöntemine göre analize tabi tutulmuştur. Araştırma ilkököl çağındaki çocukların hemen hepsinin ezbere bildikleri bu evrensel nitelikli masalın popüler yorumlarının incelenmesi, masalın günümüz koşullarına göre çocuklara nasıl sunulduğunu ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır. Elde edilen bulgular “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının varyantlarında ana metinden farklı olarak kurt karakterinin yapısal fonksiyonun değiştiğini orijinalinin aksine kurdun kötü imajının yıkılarak “Kırmızı Başlıklı Kız”dan kendini korumaya çalışan veya masalda ona yol gösteren fonksiyonlar üstlenen bir kahramana dönüşerek iyi karakterde bir imajla okuyucunun karşısına çıktığını ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: “Kırmızı Başlıklı Kız” masalı, Propp Analizi, Yapısal Anlatı Çözümleme Yöntemi, varyant, kurt.

Genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî türe masal denir (TDK, 2017). Masal eskiden beri çocukların ilgisini çeken bir türdür. Bugün gerek telif gerekse çeviri halinde birçok örneklerine rastlanan masal, çocuk edebiyatının en ilginç ve renkli ürünleri arasından yer alır (Oğuzkan, 2001,s.16). Çocuklar, masallar yardımıyla hayalden gerçeğe geçer, gerçeği hayalleri ile mukayese ederek somutlaştırır. Masal; dili, ele aldığı olaylar, olağanüstü mekânların etkili büyüleyiciliği ve kahramanlar ile gerek çocukların gerekse yetişkinlerin ilginç buldukları bir sanat türüdür (Yalçın ve Aytaş, 2005, s.60).

Aytekin (2016, s.118-119) dünya edebiyatına klasik olmuş masallar arasında “Andersen Masalları, Perrault Masalları ve Grimm Kardeşlerin Masallarını” belirtirken bu masalları edebî masallar kategorisinde ele alır ve edebî masalların halk masalından farkının anonim olmayışı, bir yazarının bulunması olduğunu ifade eder. Bu masallar modern masallar olarak nitelenmektedir. Edebî masallarda olağanüstü kahraman ve gerçek dışı konular aracılığıyla yazarlar ahlaki bir kaygı içerisinde iletmek istedikleri mesajı vermeye çalışırlar.

Şüphesiz bu masallardan en bilinenlerden biri de “Kırmızı Başlıklı Kız”dır. Hemen her çocuğun ezbere bildiği ve defalarca okumaktan keyif aldığı “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının menşeiyle ilgili Genç (2016) aşağıdaki bilgileri vermektedir:

Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları,
2017, 5 (1), 26-42
Research in Reading & Writing Instruction,
2017, 5 (1), 26-42

*Bu çalışma birinci yazarın danışmanlığında ikinci yazar tarafından hazırlanan tezsiz yüksek lisans projesinden üretilmiştir.

Charles Perrault'nun (1628- 1703) masalı olan "Kırmızı Başlıklı Kız", daha sonra Grimm kardeşlerden Jacob (1785- 1863) ve Wilhelm (1786-1859) tarafından yeniden ele alınır. İlk kez Fransa'da 1698 yılında yayımlanmış olan "Kırmızı Başlıklı Kız" masalı, Avrupa'da tanınması, Fransa'da XIV. Lui döneminde çocuk kitaplarının babası olarak nitelenen Charles Perrault'a, Almanya'da ise Grimm kardeşlerin derleyip çoğalttığı çevirilere borçludur. Masalın ilk kez Perrault tarafından yazılı hâle getirildiği bilinmektedir. (s.165).

Demirer- Şahin (2014) "Kırmızı Başlıklı Kız" masalını şu şekilde tanımlar:

Bu masal, kahramanımızın fiziksel özelliklerinden bahsederek başlamaktadır. O, çevresi tarafından ufak tefek ve çok tatlı bir kız çocuğu olduğu için sevilir. Onu en çok seven büyükanne tarafından ona hediye edilen başlık sebebiyle 'Kırmızı Başlıklı Kız' olarak anılır. Bu cümleden de anlaşılacağı gibi kahramanımızın belirli bir ismi yoktur. Masalın geçtiği ülke veya şehir de belli değildir. Bu da masalımızın her zamana ve her yere ait olabileceğinin bir göstergesidir (s.66)

Charles Perrault tarafından yazılan masalın Fransızca orijinal adı "Le Petit (Küçük) Chaperon (Pelerinli Başlık) Rouge (Kırmızı)"dur. Chaperon kelimesi Fransızca'da başı ve boynu sararak omuzlara kadar inen başlık anlamına gelmektedir(www.larousse.fr, 2017). Kendine özgü bir başlık olan "chaperon" dilimize başlık veya şapka olarak tercüme edilmiştir. "Kırmızı Başlıklı Kız" Masalında kastedilen başlık yani "chaperon" aşağıdaki şekilde örneklenmektedir.

Resim 1. "Chaperon" isimli başlık
(http://www.partcity.com)

Masalın İngilizce çevirilerinde adı "Little (Küçük) Red (Kırmızı) Riding (Binici) Hood (Kukuletası)" olarak geçmektedir. Burada da başlığın binici kukuletası olarak farklı biçimde tasvir edildiği anlaşılmaktadır. Masalı temsil eden figür kırmızı başlıktır ve farklı dillerde farklı başlık türleri kastedilmektedir. Danacı (2010) masalın ilk yazılı örneklerinden farklı olarak "kız" sözcüğünün Türkçe çevirilerde kullanıla geldiğini belirtmektedir.

"Kırmızı Başlıklı Kız" masalı farklı kültürlerde de etki büyüklüğü çok geniş olan bir masaldır. Sezer (2010) masalın farklı ülkelerdeki varyantlarına ilişkin bir araştırmayı şu şekilde açıklar:

İngiliz Durham Üniversitesinde yapılan bir araştırma, bu masalın en az 2 bin 600 yaşında olduğunu ve dünya çapında 35 versiyonu bulunduğunu ortaya koydu. Çin'de Kırmızı Başlıklı Kız, kötü kurt tarafından değil, kötü kaplan tarafından kandırılıyor. İran'da ise küçük kızın gezintiye çıkması garip karşılandığından, hikâyenin kahramanı bir erkek çocuğa dönüşüyor. Kültürel antropolog Dr. Jamie Tehrani'ye göre, hikâyenin tüm çeşitleri 2 bin 600 yıl öncesine kadar uzanan ortak bir ataya dayanıyor (s. 167).

Danacı (2010) kültürlerarası etkileşimdeki rolü açısından "Kırmızı Başlıklı" Kız masalları çevirileri üzerine hazırladığı çalışmasında masalın çeviri yoluyla başka bir kültüre aktarıldığı zaman, o kültürdeki hedef kitlesine göre içeriğinin yeniden şekillendiğine dikkat çeker ve "Kırmızı Başlıklı Kız" masalının aktarımı sırasında kısmi ya da toplu değişiklikleri örneklendirir. Mesela Anadolu'da kullanılan nine, anneanne, babaanne sözcüklerinin kullanılması, şarap götürülmesinin tamamen çıkarılması, avcı yerine kurtarıcının baba olması gibi detaylar Türkçe çevirilerde söz konusudur.

"Kırmızı Başlıklı Kız" masalında ahlaki otorite olarak ebeveynler karşımıza çıkmaktadır. Çocuk masalı okurken aslında karakterlerin yaptıklarını yargılayan bir konumdadır, bu esnada ahlaki otoriteye göre kendini konumlandırır (Cedeno, 2010,s.56). Gün (2008) "Kırmızı Başlıklı Kız" masalını "feminist" bakış açısıyla şu şekilde irdelemektedir:

Bu masal, dünyanın hemen her yerinde özellikle de kız çocuklarına, anneleri tarafından anlatılan masalların başında gelmektedir. Bu masal, tüm dünyada uzun süre anlatılmış ve hâlâ anlatılmaya devam edilen bir masaldır. Annelerin ve kızların bu (insanları yutan kurt ve onu öldürerek onları kurtaran avcı figürünün başrol üstlendiği) masalı sevmesinin bir nedeni olmalıdır?...Sonuç olarak masal, geleneksel toplumda annenin kızına verdiği öğütleri ve bunlara dikkat etmezse başına neler gelebileceğini anlatır. Asıl konu kızın anne olmaya aday, ergenliğe ulaşmış bir yaşta olduğu ve onun bir şekilde kendisine toplum tarafından emanet edilen bekâretini koruması gerektiğine vurgu yapılmaktadır (s.45-46).

Çevik (2008) Türkiye'de Batı Masalları ve Çocuklarımız, isimli çalışmasında çocuklarımız ve gençlerimiz arasında en çok bilinen masallardan "Kırmızı Başlıklı Kız" masalının %82 oranında olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmada öğrencilere "Bu masalları nereden öğrendiniz?" sorusu yöneltilmiş ve öğrencilerin büyük çoğunluğu masalları okuyarak öğrendiğini belirtmişlerdir. Araştırmanın dikkat çeken bir bulgusu ise masalları okuyarak öğrendiğini dile getiren öğrencilerin tamamının ilköğretim 2., 3. ve 4. sınıf öğrencisi oldukları dönemde masalı okumuş olmalarıdır. Özdemir (2004) araştırmasında masal metinlerinin Türkçe ders kitaplarındaki kullanımını incelemiştir. 62 Türkçe ders kitabı üzerinde yapılan ve 90 masal metninin kullanıldığı incelemede, masal metinlerinin ilköğretimin ilk sınıflarında daha fazla kullanıldığı; sınıf seviyesi arttıkça masal kullanımının azaldığı görülmüştür. Bu araştırmalardan hareketle çocukların çoğunluğunun "Kırmızı Başlıklı Kız" masalını ilköğretim döneminde okudukları söylenebilir.

Güneş (2006, s.92) Grimm Masallarının Çocuklar Üzerindeki Etkileri isimli doktora tezinde masalların günümüz anlayışıyla süzgeçten geçirilerek yeniden yazılması gerektiğine dikkati çeker ve söz konusu masallardaki baskı, şiddet ve diğer kötü örnekler nedeniyle çocuğun korkak, içe kapanık saldırgan olmasına sebep olabileceğini vurgulayarak bu masalların çocuklara kötü örnek olmayacak şekilde tekrar yazılarak çocuk açısından çok daha yararlı hale getirilmesini önerir.

Araştırmada “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının orijinal metnine sadık bir örneği ve popüler kültürde yayımlanmış varyantları analiz edilerek çocuklara sunulan “Kırmızı Başlık Kız” masallarının nasıl bir değişim gösterdiğinin ortaya konulması hedeflenmiştir. Evrensel olarak toplumlara mal olmuş bu masalın Türkçe çevirileri üzerinden incelenmesi ve çocukların okudukları yeni varyantların analiz edilmesi hem masalın orijinaline sadık kalmanın önemini ortaya koyarken hem de çağın gerektirdiği bakış açılarıyla masalların yeniden yorumlanması üzerine örnekler vermesi bakımından önem teşkil etmektedir.

Bu araştırmada “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının içeriği incelenerek asıl eser ve daha sonra yazılan varyantların analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Kırmızı Başlıklı Kız Masalı ve varyantlarının içeriği nedir?” sorusuna cevap aranacaktır. Araştırmanın alt amaçları şunlardır:

- 1- “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının içeriği nedir?
- 2- “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” masalının içeriği nedir?
- 3- “Kırmızı Başlıklı Kurt” masalının içeriği nedir?
- 4- “Kırmızı Başlıklı Küçük Kız” masalının içeriği nedir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, “Kırmızı Başlıklı Kız” masalı ve varyantlarını incelemeyi amaçlayan yapısal bir çalışmadır. Yapısal çözümleme yöntem ve kuramları şu şekilde tanımlanmaktadır (akt. Çobanoğlu, 2012):

Yapısal çözümleme yöntem ve kuramlarının tamamının amacı halkbilimi türlerini evrensel modellere ve formlara indirgeyerek ortaya koymaktır. Böylece zamanla oluşturulacak folklor grameri sayesinde evrensel bazda mukayeseli çalışmaları daha kolay gerçekleştirilir kılarak insanlığın kültürel ve zihni gelişimini anlayıp açıklayabilmektir. Yapısalcılık teorisinin halkbilimi çalışmalarında yaygın olarak kabul görmüş, birbirinden bağımsız bir kaç temel bakış açısı veya ekolü vardır. Bunlardan birinci grubu, “Halk anlatılarında yer alan kahraman biyografisini yapısal çözümleme modelleri”, ikincisi V. Propp ve üçüncüsü de Levi Strauss’un geliştirdiği bakış açıları oluşturmaktadır (s. 206).

Araştırmada “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının bilinen metni ve sonradan yazılmış üç varyantı Vladimir Propp’un Yapısal Anlatı Çözümleme Yöntemine göre analize tabi tutulmuş ve varyant masalların içeriği incelenmiştir. Vladimir Propp (2001, s.15) halk masallarının biçimlerinin incelenmesi ve masalın yapısını düzenleyen kuralların ortaya konulması yolundaki analizlerin olağanüstü masallar diye adlandırılan “gerçek anlamdaki” masallara da uygulanabileceğini savunur.

Veri Kaynakları

Araştırmada kullanılan veri kaynakları kitap kapakları ve künyeleri ile açıklayıcı bilgiler verilerek aşağıda sunulmuştur:

Resim 2. “Kırmızı Başlıklı Kız” Masalı Kitap Kapağı.

– (2016). *Değerli masallar: Kırmızı Başlıklı Kız*. Çev. Müge Çevikoğlu. Ankara: 1001 Çiçek Yayıncılık.

Bilinen masalın Türkçe çevirisidir.

Resim 3. “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” Masalı Kitap Kapağı.

Şahinkanat, S. (2014). *Kim korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği 2009 Yılın En İyi Çocuk Kitabı

Küçük bir yavru kurtun bakış açısıyla masalın yeni bir yorumudur.

Resim 4. “Kırmızı Başlıklı Kurt” Masalı Kitap Kapağı.

Traini, A. (2015). *Kırmızı Başlıklı Kurt*. Çev. Neslişah Kaya. Ankara: Eflatun Basın Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık.

Çizgi roman tarzında hazırlanmış kitapta olay örgüsü değişmiş, yeni kahramanlar masala katılmıştır.

Resim 5. “Kırmızı Başlıklı Küçük Kız” Masalı Kitap Kapağı.

Heapy, T. ve Heap, S. (2016). *Kırmızı Başlıklı Küçük Kız*. Çev. Ceren Aral. Ankara: 1001 Çiçek Yayıncılık.

Kurt karakterinin küçük kıza yol gösterdiği masalda günümüz çocuklarının rutinleri dikkati çekmektedir.

Araştırmada dört adet çocuk kitabı incelenmiştir. Bu kitaplar amaçlı örnekleme yoluyla seçilmiştir. Bunlardan ilki “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının bilinen çevirisidir. Diğer üç kitap “Kırmızı Başlıklı Kız” masalından yola çıkarak yazılmış varyantlar olmakla birlikte popüler kültürde “Kırmızı Başlıklı Kız” masalına farklı bakış açıları sunmaktadır. Kitapların tam metinleri Bulgular ve Yorum bölümündeki veri tablolarında yer almaktadır.

Verilerin Analizi

Propp (2001,s.38)’in Yapısal Anlatı Çözümleme Yöntemiyle analizi, kişilerin işlevlerini inceler. Bu işlevler kahramanların eylemleridir. Propp hazırladığı listede olağanüstü masal kahramanlarının çoğunlukla aynı eylemleri yerine getirdiğini ortaya koyar. Burada masalın çoğunlukla aynı eylemleri değişik kişilere yaptırdığı sonucu çıkabilir. Bu da masalları kişilerin işlevlerinden yola çıkarak incelememizi sağlar.

Bu araştırmada Vladimir Propp’un Yapısal Anlatı Çözümleme Yöntemiyle analiz edilen verilere, fonksiyonları (işlevler) ve sembollerine Bulgular ve Yorum bölümündeki tablolarda yer verilmiştir. Bu tabloların nasıl hazırlandığı aşağıdaki örnekte açıklanmıştır:

Tablo 1.

Kahramanların Fonksiyonlarının (İşlevler) Kodlanması

“Kırmızı Başlıklı Kız” Masalı		“Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” Masalı	
Fonksiyon	Tanımı ve Sembölü	Fonksiyon	Tanımı ve Sembölü
Her zaman, büyükannesinin hediyesi olan kırmızı başlığını taktığında ona Kırmızı Başlıklı Kız derlermiş. (2)	2. Kahraman kırmızı başlığıyla tanınır (Q).	“Haydi sor!” dedi yavrukurt coşkuyla. Peki dedi anne kurt, “Başlayalım birinci soruyla. Sepetini takmış koluna, Kırmızı başlıklı bir kız çıkarsa yoluna...” (4)	4. Kahramana güç bir iş önerilir. (M)
Bir gün annesi ona: “Büyükannen hasta. Bu sepeti götürmelisin. Sepette bir dilim pasta ve bir şişe meyve suyu var. (3) Ama dikkatli ol, ne olursa olsun patikadan ayrılmam!” demiş. “Tamam, anneciğim!” diye yanıtlamış küçük kız. (4)	3. Kahramana güç bir iş önerilir (M) 4. Kahraman bir yasakla karşılaşır. (y1)	Hazırlıklıydı bu soruya. “Sepetini takmış koluna, Kırmızı başlıklı bir kız çıkarsa yoluma, Hiç görünmeden ona Kaçar saklanırım çalılara.” (5)	5. Güç işi nasıl yerine getireceğini söyler. (0N)

Tablo 1’e baktığımızda iki farklı hikâyeden kesitler görülmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken bu kesitlerin Propp’un ortaya koyduğu fonksiyon kavramıyla birbirinden ayrılmasıdır. Fonksiyonlar masalda kahramanın gerçekleştirdiği eylemlerdir. Bu eylemler kendi kodları ve kod numaralarıyla sistematik olarak hemen her masalda aynıdır. Bu doğrultuda Tablo 1’de “Kırmızı Başlıklı Kız” masalında Kırmızı Başlıklı Kız’a güç bir iş önerilmesi kodunun “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” masalında kurta güç bir iş önerilmesi koduyla aynı işlevi gördüğünü anlamaktayız. Bu kodlar kendi sistematigi içinde sembollerle ifade edilerek masalın formülünü ortaya koyar.

Araştırmada iç geçerliği sağlamak için V. Propp’un yapısal analiz modeli konusunda uzman bir akademisyen

tarafından makalenin uzman incelemesi yapılmıştır. Çalışmanın dış geçerliğini sağlamak amacıyla “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının varyantları amaçlı örnekleme yoluyla seçilmiştir. Çalışmada iç güvenilirliği sağlamak amacıyla iki araştırmacı ayrı ayrı yaptıkları analizleri karşılaştırma yoluna gitmişlerdir. Araştırmada dış güvenilirliği sağlamak için incelenen kaynaklar ve yapılan analizler arşivlenmiştir.

Bulgular ve Yorum

Elde edilen bulgular araştırma soruları esas alınarak alt başlıklarda sunulmuştur.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 2.

“Kırmızı Başlıklı Kız” Masalı Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Bir zamanlar ormanın yakınlarında yaşayan iyi kalpli ve neşeli bir kız varmış. Herkes onu çok severmiş. (1)	1. Başlangıç durumu. (α)
Her zaman, büyükannesinin hediyesi olan kırmızı başlığını taktığında ona Kırmızı Başlıklı Kız derlermiş. (2)	2. Kahraman kırmızı başlığıyla tanınır (Q).
Bir gün annesi ona: “Büyükannen hasta. Bu sepeti götürmelisin. Sepette bir dilim pasta ve bir şişe meyve suyu var. (3)	3. Kahramana güç bir iş önerilir (M)
Ama dikkatli ol, ne olursa olsun patikadan ayrılmama!” demiş. “Tamam, anneciğim!” diye yanıtlamış küçük kız. (4)	4. Kahraman bir yasakla karşılaşır. (γ1)
Kırmızı Başlıklı Kız, büyükannesinin evine gitmek için ormandan geçmek zorundaymış. Ağaçlar o kadar yüksekmış, dalları o kadar sıkıymış ki güneş görünmüyormuş; ama kız hiç korkmamış ve neşe içinde hızlı adımlarla ilerlemiş. (5)	5. Kahraman evinden ayrılır. (↑)
Birden karşısına kocaman bir kurt çıkmış! Kırmızı Başlıklı Kız daha önce hiç kurt görmediği için, onun ne kadar tehlikeli bir hayvan olduğunu bilmiyormuş. “Merhaba Kırmızı Başlıklı Kız, nereye böyle güzel güzel nereye gidiyorsun bakalım? diye sormuş. (6) “Merhaba! Hasta büyükanneme öğle yemeği götürüyorum!” diye yanıtlamış küçük kız. (7)	6. Saldırgan bilgi edinmeye çalışır. (€) 7. Saldırgan kurbanıyla ilgili bilgi toplar. (ζ1)
“Ne tatlı bir kız! diye düşünmüş kurt. “Eğer kartlarımı doğru oynarsam, kısa sürede karnım doyar. Önce büyükanneyi sonra da torununu yerim! Kızın dikkatini dağıtacak bir şey bulsam yeter. (8) “Neden büyükannene çiçek götür müyorsun? Eminim çok hoşuna gidecektir.” demiş kurt. (9)	8. Saldırgan kurbanları aldatmayı dener. Aldatma: (η) 9. Saldırgan inandırmaya çalışır. (η1)
“Ne güzel bir fikir!” diye haykırmış küçük kız ve birbiri ardına çiçekleri toplamaya başlamış.(10) Çiçek toplarken patikadan gittikçe uzaklaşmış. (11)	10. Kurban aldanır. (Q1) 11. Yasak çiğnenir. (6)
Bu arada kurt büyükannenine evine koşmuş. Kapının çaldığını duyunca yaşlı kadın “Kim o?” demiş. “Kırmızı Başlıklı Kız!” diye yanıtlamış kurt.(12) “Sürgüyü aç ve gir.” demiş büyükanne güçsüz sesiyle. Kurt hemen içeri girmiş, yatağa doğru gitmiş ve büyükanneyi tek bir lokmada yutuvermiş! (12)	12. Saldırgan kurbanları aldatmayı dener. Aldatma: (η) Saldırgan, aileden birinin apansız kaybolmasına yol açar. (A7)
Sonra da onun giysilerini giyip yorganın altına uzanmış.(13) Aradan çok geçmeden, Kırmızı Başlıklı Kız bir kucak dolusu çiçekle eve varmış. Evin kapısını açık bulunca biraz şaşırmış. İçeri girip büyükannesinin yatağına yaklaşmış. Yorganın altından çıkan kulakları görünce küçük kız: “ Kulakların ne kadar da kocamanmış büyükanne!” diye haykırmış. “Seni daha iyi duyabilmek için evladım!” demiş kurt. “ Gözlerin ne kadar da kocaman!” diyerek devam etmiş Kırmızı Başlıklı Kız. “Seni daha iyi görebilmek için evladım!” demiş kurt. “Ağzın da kocamanmış!” (14)	13. Saldırgan birinin yerine geçer. (A12) 14. Saldırgan ürkütücü başka yollar dener. (η3)

Tablo 2'nin devamı...

"Kırmızı Başlıklı Kız" Masalı Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
"Seni daha iyi yiyebilmek için!" diye bağırmış kurt ve kızın üstüne atlayıp onu bir lokmada yutmuş. (15)	15. Saldırgan, aileden birinin apansız kaybolmasına yol açar. (A7)
Karnı güzelce doyan kurt tekrar yatağa yatmış ve horul horul horlamaya başlamış. Horultusu oradan geçen bir avcının dikkatini çekmiş. "Büyükanne nasıl da horluyor!" diye düşünmüş adam. "En iyisi gidip bir kontrol edeyim!" Avcı kurdun kocaman göbeğini görür görmez ne olduğunu anlamış (16) kurdun göbeğini açmış. (17) Kırmızı Başlıklı Kız ve büyükanne hemen dışarı çıkmışlar. "Ne korkunçtu!" demiş küçük kız.	16. Kötünün gerçek kimliği ortaya çıkar. (Ex) 17. Kahramanın yardımına koşular. (Rs)
Sonra üçü birlikte kurdun karnını taşlarla doldurup kapatmışlar. Kurt uyanınca taşların ağırlığı yüzünden kalkmamış ve bitkin bir biçimde yere yığılmış. Avcı kurdun kürkünü alıp gitmiş. (18)	18. Saldırgan cezalandırılır. (U)
Büyükanne Kırmızı Başlıklı Kız'ın getirdiği nefis pastayı yemiş, meyve suyunu içmiş. (19)	19. Güç iş yerine getirilir. (N)
Kırmızı Başlıklı Kız evine geri dönmüş (20) ve bir daha annesinin sözünden çıkamayacağına, patikadan ayrılmayacağına ve ormanda dolaşmayacağına kendi kendine söz vermiş. (21)	20. Kahraman eve geri döner. (↓) 21. Yaşığı ile aynı sonucu doğurur. (γ2)

"Kırmızı Başlıklı Kız" masalının bütün işlevleri bir araya getirilerek aşağıdaki formül elde edilmektedir:

Formül 1

$$\alpha Q M \gamma 1 \uparrow \epsilon \zeta 1 \eta \eta 1 Q 1 \beta \eta A 7 A 12 \eta 3 A 7 Ex Rs U N \downarrow \gamma 2$$

"Kırmızı Başlıklı Kız Masalı" fonksiyon analizi incelendiğinde; başlangıç durumu kodu ile başlayan masalda (α), kurban kahraman kırmızı başlığı ile tanıtılır. (Q) Kahraman aile fertlerinden birinin ona önerdiği güç işten dolayı bir yasakla karşı karşıya kalır. ($\gamma 1$) Kırmızı Başlıklı Kız güç işi yerine getirmek için evinden ayrılır. (\uparrow) Ve serüven başlar. Kırmızı Başlıklı Kız ile karşılaşan kurt yani saldırgan, Kırmızı Başlıklı Kız'ın içinde bulunduğu durumla ve onunla ilgili bilgi edinmeye çalışır. (ϵ) Saldırgan sonrasında kurbanını aile fertlerinden biri olan büyükanne için çiçek toplamasının iyi bir fikir olduğu düşüncesine inandırarak kendi kötü düşüncelerini gerçekleştirmek için aldatmaya çalışır. (η) Farklı denemelerle kurbanını inandırmaya çalışır. ($\eta 1$) Kurban, saldırganın aldatmalarına aldanır. (Q1) Ve kurban yaşığını çığner. (β) Kurt, kurbanı aldattıktan sonra büyük anneyi yutar, bu durum aile fertlerinden birinin aniden kaybolmasına yol açar. (A7) Sonrasında saldırgan kılık değiştirip birinin yerine geçer. (A12) Saldırgan ürkütücü başka yollar dener. ($\eta 3$) Kırmızı Başlıklı Kız'ın dolayısıyla aileden birinin daha apansız yok olmasına neden olur. (A7) Kötülükle amacına ulaştığını düşünen saldırganın, kahramanın yardımına koşan Avcı (Rs) ile gerçek kimliği ortaya çıkar. (Ex) Saldırgan cezalandırılır. (U) Güç iş yerine getirilir. (N) Kahraman eve geri döner. (\downarrow) Ve masal kurban kahramanın yani Kırmızı Başlıklı Kız'ın karşılaştığı kötülükten ders alması, kendi kendine söz vermesi, ona yasaklanan durumla aynı sonucu doğuran başka bir durumla sonlanır. ($\gamma 2$)

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 3.

"Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?" Masalı Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Yavrukurt sarıldı annesinin boynuna. Dedi: "Anne, ben artık büyüdüm. (1) Gideceğim tek başıma ormana. Biraz dolaşıp hava almaya." (2)	1. Kahraman tanınır. (Q) 2. Kahraman güç bir iş önerir. (M)

Tablo 3'ün devamı...*"Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?" Masalı Fonksiyon Analizi*

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Annesi sevgiyle baktı yavrusuna. Küçük kurdu oturttu kucığına Endişesini gizleyerek Şöyle fısıldadı kulağına... "Hele otur da biraz şuraya Önce cevap ver birkaç soruya. Bakalım hazır mısın gitmeye Tek başına ormana." (3)	3. Yol gösterici kahramanı bir sınamadan geçirir. (D1)
"Haydi sor!" dedi yavrukurt coşkuyla. Peki dedi anne kurt, "Başlayalım birinci soruyla. Sepetini takmış koluna, Kırmızı başlıklı bir kız çıkarsa yoluna..." (4)	4. Kahramana güç bir iş önerilir. (M)
Hazırlıklıydı bu soruya. "Sepetini takmış koluna, Kırmızı başlıklı bir kız çıkarsa yoluma, Hiç görünmeden ona Kaçar saklanırım çalılara." (5)	5. Güç işi nasıl yerine getireceğini söyler. (0N)
"Aferin." Dedi annesi. "Şimdi soruların ikincisi, Diyelim ki çok üşüdün ve acıktın. Bir kulübe bulup başını içeri uzattın. Baktın yatakta hasta bir büyükanne. Yanında da alev alev yanan bir şömine..." (6)	6. Kahramana güç bir iş önerilir. (M)
Yavrukurt yine devam etti pek emin bir tavırla: "Diyelim ki çok üşüdüm ve acıktım. Bir kulübe bulup başımı içeri uzattım. Baktım yatakta hasta bir büyükanne, Yanında da alev alev yanan bir şömine. Kesinlikle girmem içeriye. Kimseler görmeden kaçırım başka yere." (7)	7. Güç işi nasıl yerine getireceğini söyler. (0N)
Annesi bir kaşını kaldırdı merakla. Yavrukurt yine hazırda bir cevapla. "Diyelim ki karnım tok, uykum da çok. Derenin kenarında da bir ağaç gölgesi. (8)	8. Kahramana güç bir iş önerilir. (M)
Kaçırılmaz keyfin böylesi!" (9)	9. Arayıcı kahraman eyleme geçmeye karar verir. (C)
Annesi endişelendi bir anda. "Aman yavrucuğum, orada dur bakalım! Bu hata nasıl olur bir göz atalım." (10)	10. Sorgulama: Yol gösterici kahramanı sorgular. (D2)
"Aman anneciğim!" dedi yavrukurt. "Hemencecik telaşlanma! Bak bu yazıyı taşıyacağım yanımda. Arkamdaki ağaca asacağım. Sonra rahatça uyuyacağım." (11)	11. Güç işi nasıl yerine getireceğini söyler. (0N)
Anne kurt afişi okuyunca Endişesi yok oldu bir anda. (12)	12. Kahraman sınamayı başarır. (E1)

Tablo 3'ün devamı...

"Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?" Masalı Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Dikkat! Dikkat! Sevgili Avcı Amca, Büyükanne ormanın diğer ucunda. Kırmızı başlıklı Kız'ın ve ailesinin yanında. Belki biraz şişlik varsa karnımda, inan sadece brokoli makarna. Lütfen karnımı boşuna yarma. Biz vaz geçtik artık et yemekten. Bıktık masallarda kötülenmekten. (13)	13. Kahraman tanınır. (Q)

"Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?" masalının bütün işlevleri bir araya getirilerek aşağıdaki formül elde edilmektedir:

Formül 2.

Q M D I M 0N M 0N M C D2 0N E1 Q

"Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?" masalı fonksiyon analizi incelendiğinde; yavrukurt büyüdüğünü destekleyici ifadelerle okuyuculara hikâyenin arayıcı kahramanı olarak kendisini tanıtır. (Q) Kahramana güç bir iş önerilir. (M) Kahramanın annesi yol gösterici kimliği ile hikâyenin kahramanı yavrukurta sorular sorarak onu sınamadan geçirir. (D1) Yavrukurtun yani kahramanın karşılaşabileceği durumlara hazırlıklı olması için örnek bir güç bir iş önerilir. (M) Masalın kahramanı yavrukurt güç işi nasıl yerine getireceğini söyler. (0N) Kahramana bir güç iş daha önerilir. (M) Kahraman ikinci güç işi nasıl yerine getireceğini söyler. (0N) Kahramana önerilen üçüncü güç işten -Diyelim ki karnım tok, uykum da çok. Derenin kenarında da bir ağaç gölgesi. (M)- sonra arayıcı kahraman kendisini zor duruma düşürecek "Kaçırılmaz keyfin böylesi!" cevabı ile eyleme geçmeye karar verdiğini açıklar. (C) Yol gösterici olan aile fertlerinden kahramanın annesi, anne kurt bu durumu sorgular. Kahraman yavrukurt güç iş nasıl yerine getireceğini bir kez daha söyleyerek(0N) sınamayı başarıyla geçer. (E1) Ve masalın sonunda;

"Dikkat! Dikkat!

Sevgili Avcı Amca,

Büyükanne ormanın diğer ucunda.

Kırmızı başlıklı Kız'ın ve ailesinin yanında. Belki biraz şişlik varsa karnımda, inan sadece brokoli makarna.

Lütfen karnımı boşuna yarma. Biz vaz geçtik artık et yemekten. Bıktık masallarda kötülenmekten." sonucuyla masalın arayıcı kahramanı Yavrukurt okuyucuları tarafından olumlu karakter özelliklerine sahip bir kahraman olarak tanınır. (Q)

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 4.

"Kırmızı Başlıklı Kurt" Masalının Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Bir zamanlar Eda adında bir kız varmış. Eda annesi, babası, köpekler, inekler, tavuklar, tavşanlar, domuzlar ve daha birçoğuyla beraber güzel bir evde yaşamış. (1)	1. Başlangıç durumu. (α)
Günün birinde Eda'ya güzel mi güzel kırmızı başlık hediye edilmiş. O kadar sevmiş ki hiç çıkarmamış kırmızı başlığını. Ne kışın ne de yazın bir kez olsun çıkarmamış. (2)	2. Kahraman özel bir işaret edindir. (J3)
Eda'nın on beş kilometre uzaklıkta, ormanın içinde küçük bir evde yaşayan bir ninesi varmış. Ninesinin adı Selma'yı ve spor yapmayı çok sevmiş. Koşu yapar, paten kayar kimseye de kulak asmamış. Ta ki bir gün dağdaki gölete düşene kadar. Herkesin bildiği gibi dağdaki göletlerin suyu serin olur. Bu yüzden Selma Nine bir güzel üşütmüş. Küçük Eda her gün ninesini ziyarete gidermiş. Yol uzunmuş ve orman boyunca uzanmış. (3)	3. Kahraman evinden ayrılır. (†)

Tablo 4'ün devamı...**“Kırmızı Başlıklı Kurt” Masalının Fonksiyon Analizi**

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Ormanın içinde insanları yiyen bir kurt yaşamış. Bu kurt yoldaki tabelaların yerini değiştiren böylece turistleri yiyen kurnaz bir kurtmuş. O gün kurt Selma Nine'nin evine giden yolun tabelasını değiştirmiş. Küçük kız da doğal olarak yanlış yola girmiş. (4)	4. Saldırgan aldatıcı yollar dener. (η3)
İşte tam o anda kurt aniden küçük kızın önüne fırlamış ve o anda şapkasını vermesini istemiş. Küçük kız bunun asla ama asla mümkün olmadığını söylemiş. Bu kez kurt ona şapkası için para teklif etmiş ama yanıt hiç değişmemiş. “Asla ama asla olmaz!” Küçük kız yoluna devam etmiş. (5)	5. Başka istekler .(D7)
Peki ya kurt bu kırmızı şapkayı neden bu kadar çok istiyormuş? Ve neden Eda'yı mideye indirememiş? İkinci sorunun cevabı şuymuş: Kurt küçük kıza yememiş çünkü küçük kızın muzlu duş jelinin kokusuna katlanamıyormuş. İlk sorunun cevabına gelince... Bizim zavallı kurt meğer güzeller güzeli bir prensese âşık olmuş ama prenses kurdu hiç umursamıyormuş. Kurt, ona bir fikir versin diye kargaya danışmış. Karga ona şık giyinmesi gerektiğini söylemiş. Böylece kurt, kıyafetlerini alabilmek için insanları yemeye başlamış. Fakat ne yazık ki ne yaptıysa olmamış. Ama şimdi, o kırmızı başlığı görünce, kurt prensesin gönlünü kazanmayı başaracağına inanmış. Kurt her ne pahasına olursa olsun o başlığı istiyormuş ve birden aklına çok parlak bir fikir gelmiş. (6)	6. Saldırgan istediğini ele geçirmek için onu aldatmayı dener. Aldatıcı ve ürkütücü yollar denemesi. (η3)
Küçük Eda yolun on ikinci kilometresini yürürken kurt bisikletine atlamış ve Selma Nine'nin evine ilk varan olmak istemiş. Birkaç dakika sonra bizim kurt Selma Nine'nin kapısındaymiş. Kapıyı çalmış. Selma Nine kapıyı açtığı anda bir de ne görsün? Parıl parıl parlayan yepyeni bir bisiklet! Selma Nine gıcır gıcır bisikleti karşısında görünce dayanamamış. Ateşini de soğuk algınlığını da unutmuş ve bisiklete atlamış. (7)	7. Saldırgan, aileden birinin apansız kaybolmasına yol açar. (A7)
Kurt yalnız kalınca hemen ninenin yatağına girmiş ve küçük kıza beklemeye başlamış. (8)	8. Saldırgan birinin yerine geçer. (A12)
Biraz sonra o uzun yolu yürümekten yorgun düşmüş küçük kız eve varmış. “Nine kulaklarını kıl kaplamış!” demiş küçük kız. “Soğuktan oldu. Bana şapkamı ödünç verir misin?” demiş kurt. “Bunu giy. Bu daha sıcak tutar” diye yanıtlamış kız. Kurt bu yanıtı beklemediği bir yanıtı. “Ah benim zavallı nineciğim... Demek ışık gözlerini rahatsız etti. Şu gözlükleri takınca daha rahat edeceksin” diye cevap vermiş küçük Eda. Bu da kurdun beklemediği bir yanıtı. Kurt anlamış ki bir kurnazlık yapmazsa o başlığı almasının imkânı yok. “Bana güzelce okumam için bir masal okur musun?” diye rica etmiş kurt. (9)	9. Saldırgan ürkütücü başka yollar dener. (η3)
Küçük Eda okumaya başlamış ama öyle yorgunmuş ki hemencecik uykuya dalmış. (10)	10. Kurban aldanır. (Q1)
Kırmızı başlığı almış ve hemencecik kaçmış. (11) Kurt deli gibi koşmaya başlamış. Zamanında yetişmeyi umuyormuş. Kurdun çok az vakti varmış çünkü güzel prenses evlenmek üzereymiş. Prensese evleneceği kurt çok çirkinmiş ama prenses onun başlığını çok beğenmiş. Tam prenses evet diyeceği sırada bizim kurt harika kırmızı şapkasıyla çıkagelmiş. Prensese kafası karışmış ve hangi kurdu seçeceğine karar verememiş. Bu yüzden biraz düşünmek için kendisini saraya kilitlemiş. O sırada gökyüzünü kara bulutlar kaplamış bu kara bulutlar biraz eğlenmek istiyorlarmış ve yağmur başlatmışlar. Kâğıttan başlık yağmurda erimiş gitmiş. Oysa kırmızı başlığa hiçbir şey olmamış. Bunu gören prenses bizim sevgili kurdumuzla evlenmiş. (12)	11. Saldırgan hırsızlık yapar. (A5) 12. Saldırgan birini kendisiyle evlenmeye zorlar. (A16)
Küçük Eda'ya gelince.. bir uyanmış ki evde tek başına ve kırmızı başlığı yok! Her yeri aramış ama kimseyi bulamamış tabi başlığını da.(13) Sonunda nine eve döndüğünde torununu evde çaresiz ağlarken bulmuş. Eda, ninesine kılı kulakları, büyük gözleri ve kaybolan şapkasını anlatmış. Kırmızı başlıksız kız ve ninesi olanları anlamak için bir ipucu aramaya koyulmuşlar ama hiçbir şey bulamamışlar. O sırada ördek Vakkav yaprak gibi titreyerek çamaşır iplerini üstüne konmuş. Ördek Vakkav o kadar korkmuş ki sürekli Kırmızı Başlıklı Kurt diye sayıklıyormuş. Selma Nine “Eğer onu kurt aldıysa bu demek oluyor ki onu bir daha göremeyeceğiz!” demiş (14) ve giden şapkasına üzülen Eda'yı neşelendirmek için hep beraber piknik yapmaya gitmişler. (15)	13. Aile fertlerinden biri bir şey kaybeder. Eksiklik: (a) 14. Aranana nesne kurnazlıkla kaçırılmıştır. (K1) 15. Kahramana kılavuzluk edilir. (G3)

Tablo 4'ün devamı...

"Kırmızı Başlıklı Kurt" Masalının Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
O günden sonra orman güvenli bir yer olmuş. Kurt güzel kırmızı başlığını kafasından hiç çıkarmadan yavrularıyla mutlu ve neşeli gezintilere çıkmış. Kurt başlığını hiçbir zaman çıkarmamış. Ne yazın, ne kışın herkes onu Kırmızı Başlıklı Kurt olarak çağırılmaya başlamış. (16)	16. Aranan nesnenin elde edilmesi doğrudan önceki eylemlerin bir sonucudur. Kötülük giderilir: (K4)

"Kırmızı Başlıklı Kurt" masalının bütün işlevleri bir araya getirilerek aşağıdaki formül elde edilmektedir:

Formül 3.

$$\alpha J3 \uparrow \eta3 D7 \eta3 A7 A12 \eta3 Q1 A5 A16 a K1 G3 K4$$

"Kırmızı Başlıklı Kurt" masalının fonksiyon analizi incelendiğinde; başlangıç durumu kodu ile başlayan masalda (α) masal kahramanı Eda özel bir işaret edinerek kendisine hediye edilen kırmızı başlığı ile okuyuculara tanıtılır. (J3) Kahraman aile fertlerinden olan ninesini ziyaret etmek amacıyla evden ayrılır. (\uparrow) Saldırgan yani kurt kurbanlarını aldatmaya yönelik yollar dener. ($\eta3$) Bunun dışında saldırganın yani kurtun gerçek amacına her ne pahasına olursa olsun ulaşmak için hedeflediği, masal kahramanına yönelik başka istekleri de vardır. (D7) Kurt tekrar tekrar masal kahramanı Eda'yı aldatmak amacıyla ürkütücü yollar dener. Ve aklına gelen fikirle aile fertlerinden olan Eda'nın ninesinin ortadan kaybolmasına yol açar. (A7) Asıl amacına ulaşmasını sağlayacak kahramanı Eda'yı aldatmak için, saldırgan başka birinin yerine geçer. (A12) Saldırgan ürkütücü başka yollar dener. ($\eta3$) Kurban kahraman Eda, kurta aldanır. (Q1) Saldırgan hırsızlık yapar, başlığı alır. (A5) Saldırgan yani kurt asıl amacı olan prensesle evlenebilmek için başlığı kendisi için olumlu bir araç olarak kullanarak prensesi kendisiyle evlenmeye zorlar ve hedefine ulaşır. (A16) Masal kahramanı Eda kaybettiği kırmızı başlıktan dolayı bir eksiklik hisseder. Aile fertlerinden biri bir şey kaybeder. Eksiklik: (a) Çünkü aranan nesne kurnazlıkla kaçırılmıştır. (K1) Eksikliğin giderilmesi için kahramana aile fertlerinden olan ninesi ve masaldaki diğer yardımcı kahraman ördek tarafından kılavuzluk edilir. (G3) Masalın sonunda kırmızı başlık özel bir işaret olarak kurdun tanınmasını sağlayan bir obje olmuştur. Aynı zamanda saldırganın kötülük yapmak için çıktığı bu serüvende kötülüğün giderilmesiyle okuyucuda olumlu bir karaktere dönüşmüştür. Aranan nesnenin elde edilmesi doğrudan önceki eylemlerin bir sonucudur: Kötülük giderilir.(K4)

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 5.

"Kırmızı Başlıklı Küçük Kız" Masalı Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
Kırmızı Başlıklı Küçük Kız büyükannesini ziyarete gidiyordu. Büyük anneme pasta götürüleceğim." dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Evet tatlım görüyorum dedi annesi. "Haydi bakalım. Büyükannene karşı kibar ol. Ve bir şey kırmamaya çalış!" "Hoşça kal anneciğim!" dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. Böylece Kırmızı Başlıklı Küçük Kız büyükannesine doğru yola çıktı. (1)	1. Kahraman evinden ayrılır. (\uparrow)
Henüz fazla ilerleyemeden bir kurtla karşılaştı. "Bir Tilcik!" dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Sen cesursun." dedi kurt. "Değilim!" ben Kırmızı Başlıklı Küçük Kızım!" dedi, Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Büyükanneme pasta götürüleceğim," dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. (2)	2. Bağışçı kahramanı selamlar ve ona sorular yöneltilir. (D2)
"Harika, dedi kurt. "Bana da verir misin?" "Yok!" dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Pastalara dokunmak yok!" Kurt tekrar şansını denedi. "Ben de gelebilir miyim? "Yok!" diye bağırdı Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Git!" Kurt bir kez daha denedi. "Şu güzel çiçeklere baksana," dedi. "Büyükannen için çiçek toplayabiliriz." "Hayır!" diye çığlık attı Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. Sarı çiçek olmaz. Kırmızı! Böylece biraz kırmızı çiçek topladılar. (3)	3. Kahraman ilerde kendisine başışta bulunacak kişinin eylemlerine tepki gösterir. (E)

Tablo 5'in devamı...

"Kırmızı Başlıklı Küçük Kız" Masalı Fonksiyon Analizi

Fonksiyon	Tanımı ve Sembolü
"Tilkicik, hadi" dedi. Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Buradan gideceğiz değil mi?" Beni yakalasan!" Böylece kurt, Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ı kovalamak zorunda kaldı. Hem de ta büyükannenin evine kadar. (4)	4. Kahramana kılavuzluk edilir. (G3)
Kırmızı Başlıklı Küçük Kız büyükannesinin evinin kapısını tıklattı. "Sana geldim büyükanne. Bak pasta!" dedi. "Ah, seni görmek ne güzel tatlım." dedi büyükanne. (5)	5. Kahraman aradığı nesnenin bulunduğu yere ulaştırılır. (G)
Ve sonra.. "İmdat! kapımda bir kurt var!" "Sende kalmaya geldim," dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız, kararlılıkla. "Çantamı, kırmızı ayıyı, fincanlarımı, ve battaniyemi getirdim. Tilkicik, çay ister misin?" "O içeri gelemez!" dedi büyükanne. "Ama büyükanne o sadece bir tilkicik," dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. Böylece kurt girip Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ın elinden bir fincan çay içti. Herkes birer fincan çay aldı. Sonra hep birlikte saklambaç oynadılar. Sonra hep birlikte dans ettiler. Sonra resim yaptılar. Sonra birer fincan çay daha içtiler. Sonra birer tane daha. Kurt ve büyükanne çok yorulmuştu. (6)	6. Kahraman bölüştürmeyi yapar ve tartışan kişileri uzlaştırır. (E6)
Ama sonra Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ın aklına bir şey geldi. Ya da biri. "Annemin nerede olduğunu bilmiyorum." dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. "Annemi isterim!" Kırmızı Başlıklı Küçük Kız çok mutsuz olmuştu. Büyükanne ona bir masal anlatmayı denedi. Ona sarılmayı denedi. Kırmızı ayısını gösterdi. "Kurt Bey, başımız belada." dedi. "Yardım edebilir misin?" (7)	7. Başka değişik biçimlerde eksiklik. (a6)
Kurt denemeye başladı. "Gözlerin ne kadar büyük ve ıslak." dedi. "Burnun ne kadar büyük ve sümsüklü." dedi. Sonra, "Ne kadar büyük ve kırmızı bir ağzın var." dedi kurt. "Şimdi seni..." "Fena gıcıklayacağım!" Böylece kurt, Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ı gıcıkladı. Kollarını, karnını ve ayaklarını gıcıkladı. Çenesini, burnunu ve kulaklarını gıcıkladı. Kırmızı Başlıklı Küçük Kız artık ağlamıyordu. Güldüyordu. Güldü, güldü ve güldü. Derken uyuyakaldı. Sonra hepsi mutlu bir şekilde uyudular. (8)	8. Kahramanın duygusal eksikliği giderilir. Giderme: (K)

"Kırmızı Başlıklı Küçük Kız" masalının bütün işlevleri bir araya getirilerek aşağıdaki formül elde edilmektedir:

Formül 4.

↑ D2 E G3 G E6 a6 K

"Kırmızı Başlıklı Küçük Kız" masalı fonksiyon analizi incelendiğinde kahraman Kırmızı Başlıklı Küçük Kız aile fertlerinden biri olan anneannesine ziyarete gitmek için evden ayrılır. (↑) Bağışçı yani kurt, masal kahramanı Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ı selamlar ve ona sorular yöneltir. (D2) Kırmızı Başlıklı Küçük Kız bağışçısı bir tilki olarak tanır. Masal kahramanı ilerde kendisine bağışta bulunacak kişinin eylemlerine tepki gösterir. (E) Kahramana kılavuzluk edilir. Kırmızı Başlıklı Küçük Kız (G3) aradığı nesnenin bulunduğu yere dolaylı olarak bağışçı tarafından ulaştırılır.(G) Kahraman, aile fertlerinden ninesi ile kurt arasında geçen diyaloglar ile "İmdat! Kapımda bir kurt var!" "Sende kalmaya geldim," dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız, kararlılıkla. "Çantamı, kırmızı ayıyı, fincanlarımı ve battaniyemi getirdim. Tilkicik, çay ister misin?" "O içeri gelemez!" dedi büyükanne. "Ama büyükanne o sadece bir tilkicik," dedi Kırmızı Başlıklı Küçük Kız. Böylece kurt girip Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ın elinden bir fincan çay içti. Herkes birer fincan çay aldı. Sonra hep birlikte saklambaç oynadılar. Sonra hep birlikte dans ettiler. Sonra resim yaptılar. Sonra birer fincan çay daha içtiler. Sonra birer tane daha." bölüştürmeyi yapar ve tartışan kişileri uzlaştırır. (E6) Kahraman masalda değişik biçimlerde eksiklik hisseder.(a6) Kahramanın Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'ın duygusal eksikliği bağışçı, yani kurt tarafından giderilir. Giderme : (K) Masalda kurt, Kırmızı Başlıklı Küçük Kız'a yol gösteren olumlu bir karakter olarak tanıtılmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

"Kırmızı Başlıklı Kız" masalının formülü incelendiğinde 21 fonksiyon olduğu görülmektedir. Bu fonksiyonlar masalın içeriğindeki temel yapıyı şu şekilde ortaya koymaktadır: Kurban kahramanın (Kırmızı Başlıklı Kız) güç bir işle sınanması sırasında (M) annesinin koyduğu yasağı çiğnemesiyle (γ1) saldırgan (kurt) tarafından ürkütücü yollarla kurban aldatılır (η η1) ve kurban kahraman ortadan kaybolduğu için yardımına koşulur (Rs) (Avcı devreye girer).

Masalın sonunda kötünün gerçek kimliği ortaya çıkar(Ex), saldırgan cezalandırılıp (U) güç iş yerine getirilir (N). Kırmızı Başlıklı Kız da diğer birçok kadın kahraman gibi yeni bir benlik için arayışını sürdürürken yanlışlar yapıp tecrübeler kazanır ve bütün bunların sonunda da yeni bir benliğe sahip olarak hayatını sürdürür (Demirer Şahin, 2014,72).

Çetinkaya (2007) masalların Türkçe öğretimindeki yeri ve önemi isimli doktora tezinde “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının anlaşılabilirlik oranını incelemiştir. Buna göre 560 sözcük, 85 cümle, 13 yabancı sözcükten oluşan masal metni 0,02 oranında güçlük düzeyinde iken 0,0004 oranında anlaşılabilirlik düzeyindedir. Buna göre “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının çocuklar açısından açık ve anlaşılır olduğu söylenebilir.

“Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” masalının fonksiyon analizi incelendiğinde 13 fonksiyondan oluştuğu görülmektedir. Bu masalda kurban kahramana (yavrukurt) güç bir iş önerilir (M), yol gösterici (anne kurt), kahramanı bir sınamadan geçirir (D1). Kahraman (yavrukurt) güç işi nasıl yerine getireceğini söyler (0N). Kahraman sınamayı başarır (E1) ve bu masalda masalarda kötülenmekten bıktıklarını vurgulayan yavrukurtun yansıtma mekanizması kahramanı iyi olarak tanınır (Q). Masal empatik düşünme yoluyla saldırgan olarak bilinen kurdu, kurban kahraman olarak farklı bakış açısıyla okuyucunun karşısına çıkarmaktadır.

Ulusoy (2016, s.495-496) Resimli çocuk kitapları ve okur-tepki teorisi isimli çalışmasında 2. sınıf öğrencilerinin “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” kitabı için % 64,66 oranında okur-merkezli yazılı cevaplar verdiğini gözlemlemiştir. Bu sonuç 2. sınıf öğrencilerinin okur merkezli olduklarını ve kitaplarla kişisel etkileşim kurabildiklerini, kendi deneyimleriyle hikâyeler arasında bağlantılar kurabildiklerini ve hikâyedeki olaylara katılma isteği duyduklarını göstermektedir. Araştırmanın bulguları; anne kurt rolünü seçerek yavru kurdun güvenliğini sağlayıp onu uzaktan takip etmek gibi ince bir düşünüş tarzına sahip öğrenciler olduğunu ortaya koyarken yavrukurt rolünü seçerek anne kurda haber vermeden evden gizlice çıkmayı tercih eden bir düşünüş tarzına sahip öğrencilerin olduğunu da ortaya koymaktadır. Ulusoy (2016, s.495-496)’nın vurguladığı okur-tepki çalışmalarının öğrencilerin okuma zevkini ve tarzını öğrenmeye yardımcı olan ve öğrencilerin ilgisini çekecek alternatif kitaplar bulma ve yaşam boyu okurlar olma yolunda onlara önemli katkılar sağlayan bir yaklaşım olduğudur. Bu bağlamda masal kahramanı yine güç bir işle sınamadan geçer fakat bu sefer okuyucu kurdu, kurban kahraman rolünde okumuştur. Araştırma sonuçları “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan?” varyantının çocukları farklı bakış açılarıyla okumaya sevk ettiğini ortaya koymaktadır.

“Kırmızı Başlıklı Kurt” masalında isminden anlaşılacağı gibi kurban kahramanı simgeleyen başlık kurda geçmiştir. Masalın 16 fonksiyondan oluştuğu ve yapısının orijinal metinden oldukça farklılaştığı dikkati çekmektedir. Masalda saldırgan kahraman (kurt) istediğini ele geçirmek için aldatmayı dener (η3), daha sonra saldırgan, aileden birinin kaybolmasına yol açar (A7). Bu fonksiyon asıl metinden farklı olarak kurdun kızın ninesine bir bisiklet sunması ve ninenin bisiklete binip gitmesiyle işlenmiştir. Daha sonra saldırgan ninenin yerine geçer (A12), kurban kahraman (Kırmızı Başlıklı Kız) ona aldanır ve saldırgan onu uyutarak başlığını çalar (Q1, A5). Masalın bundan sonraki kısmında ördek, prenses gibi yeni kahramanların eklendiği görülmektedir. Bu yeni kahramanlar bir fonksiyon üstlenmezken masalda kötü olarak nitelenen kurdun başlığı kurnazlıkla (K1) kaçırmaması sonucu kurban kahraman başlığı arar. Burada kurda atfedilen kötülük kurdun kırmızı başlığı kaçırp evlenmesi sayesinde son bulur (K4). Masalın yapısı incelendiğinde olay örgüsünün karmaşık olduğu, yeni karakterlerin eklenmesinin masal yapısına katkıda bulunmadığı, kurdun kötü imajının nine ve kızı yemek yerine farklı yollar kullanarak değiştirilmeye çalışılmasının pek etkili olmadığı anlaşılırken kurdun kırmızı başlığı kurnazlıkla çalması hikâyeyi mutlu sonla bitirmiştir. Burada verilen mesaj olumsuz nitelik taşımaktadır.

Danacı (2010) “Kırmızı Başlıklı Kız” masalına çeşitli hayvan karakterlerinin eklendiğini, fotoroman gibi çizgi roman gibi yayınlanmış masallara da rastlamak mümkün olduğunu; tüm bunların masala okuyucu/dinleyicinin ilgisini çekmek, masalı diğer örneklerinden farklı kılmak, masalın piyasadaki dolaşımının sürekliliğini sağlamak adına yapılmış değişiklikler olduğunu belirtir. “Kırmızı Başlıklı Kurt” masalı da fotoroman biçiminde hazırlanmış bir kitaptır. Çeviri olan kitapta ana karakter Kırmızı Başlıklı Kız Eda olarak adlandırılmış, ninesi ise Selma Nine olarak adlandırılmıştır. Kitabın bu haliyle metinlerarası dolaşım açısından içeriğe katkı sağlayamadığı söylenebilir.

Kırmızı Başlıklı Küçük Kız masalında kurt bambaşka bir fonksiyonla okuyucunun karşısına çıkmaktadır. Burada kurt başışçı kahramandır ve Kırmızı Başlıklı Kız’a kılavuzluk eder (G3). Hikâyede günümüz çocuklarının anne özlemine vurgu yapılarak metin dışı bağlantılar kurulmuş ve eksiklik fonksiyonu (a6) kurdun eğlendirici yaklaşımıyla giderilmiştir.

“Kırmızı Başlıklı Kız” masalının günümüz varyantlarından seçilen örnekleri incelendiğinde üç hikâyenin de ana temasının kurt olduğu görülmektedir. Kurtun kötü imajının tersine çevrilmeye çalışıldığı bu yeni akım çocuk kitapları, hikâyenin metinler arası dolaşımı için renkli örnekler ortaya koymaktadır. Bu bağlamda çocuk yazınında kurt kavramı üzerine yapılmış bir araştırma (Smith, 2007) masalarda kurt karakterinin nasıl işlendiğini ortaya koymaktadır. Smith (2007) Kurt nedir? Sosyal, Kültürel ve Bilimsel Açından Çocuk Kitaplarındaki Yapılanması isimli doktora tezinde kurdun çeşitli disiplinlerde analiz nesnesi olduğunu vurgular ve sembolik olarak kurdun dilimizde, imgelerimizde ve hikâyelerde bulunduğunu söyler. Kurt; folklorcular, edebiyatçılar, psikologlar, sosyologlar ve tarihçiler tarafından çalışılan bir konudur. 20. Yüzyılın ortalarından beri gerçek kurtlar bilim insanları tarafından incelenirken sosyal bilimciler ve tarihçiler de konuya eğilmiştir. Bu çalışmalar kurdun korunması ve imajının yeniden kurulması çabalarını doğurmuştur. Yapılan çalışmalar Avrupa’da ve Amerika’da yazılan hikâyelerde kurdun korku hikâyelerinde yer alması nedeniyle bu toplumlarda ona duyulan nefretin etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Smith (2007)’nin çalışması çocuk kitaplarında

200'den fazla resmin analiz yoluyla sembolik ve gerçek kurt temsillerini inceleyerek görsel imgelerin toplumsal, kültürel ve bilimsel olarak algılanmasını analiz etmiştir. Araştırma sonuçları doğayı ve kurdu insanların nasıl gördüğünü bir algı doğrultusunda kurda yükledikleri anlamları şu motiflerle ortaya koymuştur: Yırtıcı olarak kurt, toplumsal varlık olarak kurt, kurban olarak kurt. Bu bağlamda Smith (2007)'nin araştırması bu araştırmanın bulgularında ortaya konan kurdun masal içindeki fonksiyonlarının varyantlarda değişmesiyle kötü imajının kaldırılmasına yönelik içeriklerin popüler eserlerde yer almasını anlamlı kılar.

Bu çalışmada elde edilen bulgulardan hareketle çocuklara "Kırmızı Başlıklı Kız" masalına yönelik farklı sonlar içeren yaratıcı yazma çalışmaları yaptırılabilir, kurdun bakış açısıyla neler hissettiği konusunda etkinlikler ve yaratıcı yazma çalışmaları yapılabilir. "Kırmızı Başlıklı Kız" masalı ve şema teori üzerine bilimsel araştırma yapılarak çocukların kurt algılarını incelenebilir. "Kırmızı Başlıklı Kız" masalının asıl metni ve varyantları arasındaki metinlerarası ilişkiler incelenebilir.

Kaynakça

- Aytekin, H. (2016). *Çocuk ve gençlik edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Cedeno, A. (2010). *The moral authority of the child in two fairy tales: Perrault's Le Petit Chaperon Rouge and Cendrillon, and the Grimms' Rotköppchen and Aschenputtel*. (Unpublished master thesis.) Florida : Florida Atlantic University.
- Çevik, M. (2008). Türkiye'de Batı masalları ve çocuklarımız. *Gazi Türkiyat*, 3, 115-130.
- Çetinkaya, Z. (2007). Masalların Türkçe öğretimindeki yeri ve önemi. (Yayımlanmamış doktora tezi.) İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çobanoğlu, Ö. (2012). *Halkbilimi kuramları ve araştırma yöntemleri tarihine giriş*. Ankara: Akçağ Yayıncılık.
- Danacı, F. E. (2010). *Kültürlerarası etkileşimdeki rolü açısından Kırmızı Başlıklı Kız masallarının çevirileri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.) İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirer Şahin, D. (2014). *Seçilmiş Grimm masallarında kadın figürü*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.) Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dictionnaires de français Larousse. www.larousse.fr adresinden nisan 2017 tarihinde erişilmiştir.
- Genç, N.H. (2016). Kırmızı Başlıklı Kız masalının Fransızca ve Türkçe baskıları üzerine bir inceleme. *DTCF Dergisi*, 56, (1) , 163-176.
- Güneş, H. (2006). *Grimm masallarının çocuklar üzerindeki etkileri*. (Yayımlanmamış doktora tezi.) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gün, B.(2008). *Masallara feminist bir bakış ve cinsiyet meseleleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.) Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güncel Türkçe Sözlük. Türk Dil Kurumu [TDK]. www.tdk.gov.tr adresinden nisan 2017 tarihinde erişilmiştir.
- Little Red Riding Hood Costume. www.partycity.com adresinden nisan 2017 tarihinde erişilmiştir.
- Oğuzkan, F. A. (2001). *Yerli ve yabancı yazarlardan örneklerle çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özdemir, E. (2004). *Masalların Türkçe öğretimindeki işlevi ve Türkçe ders kitaplarındaki yerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.) Hatay: M.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Propp, Vladimir (2001) *Masalın biçimbilimi: olağanüstü masalların yapısı*. (2. Baskı). Çev. M. Rifat, S. Rifat. İstanbul: Om Yayınevi.
- Sezer, Ö. M.(2010). *Masallar ve toplumsal cinsiyet*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.
- Smith, D. M. (2007). *What is a wolf? : The construction of social, cultural and scientific knowledge in children's book*. (Unpublished doctoral thesis.) Urbana – Champaign.
- Ulusoy, M.(2016).Resimli Çocuk Kitapları ve okur-tepki teorisi. *Elementary Education Online*, 15, (2), 487-497.
- Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2005). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayıncılık.

Araştırmada Kullanılan Veri Kaynaklarının Kaynakçası

- _____ (2016). *Değerli masallar: Kırmızı Başlıklı Kız*. Çev. Müge Çevikoğlu. Ankara: 1001 Çiçek Yayıncılık.
- Heapy, T. ve Heap, S. (2016). *Kırmızı Başlıklı Küçük Kız*. Çev. Ceren Aral. Ankara: 1001 Çiçek Yayıncılık.
- Şahinkanat, S. (2014). *Kim korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Traini, A. (2015). *Kırmızı Başlıklı Kurt*. Çev. Neslişah Kaya. Ankara: Eflatun Basın Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık.